

Nieuwsflits F₃O - 2013 nr. 1

Beste mensen,

Net voor de komende vakantieperiode willen we u op de hoogte te brengen van nieuwe ontwikkelingen en wetenswaardigheden op het gebied van de houten palenproblematiek in Nederland.

In deze Nieuwsflits komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Van de bestuurstafel
- Nieuws van de richtlijnen commissie / nieuwe richtlijnen
- Overzicht leden en participanten
- Excursie naar De Waag in Amsterdam
- Nieuwtjes en weetjes
- De houten heipalendag in januari 2014

Van de bestuurstafel

We zijn ondertussen halverwege 2013 en hierbij een korte terugblik wat zoal is gepasseerd:

De nationale heipalendag die zoals gewoonlijk in januari werd georganiseerd was opnieuw goed bezocht

Dit jaar werd de bijeenkomst gehouden in het historische Waaggebouw in Leiden. Zo'n 120 deelnemers trotseerden de kou (ook binnen) en werden weer getraakteerd op een attractief programma.

Het programma bestond uit 11 afwisselende presentaties over actuele ontwikkelingen (normen, reparatietechnieken), nieuwe inzichten (effect global warming, verschil palen in water en grond), impact op bewoners (probleem Zaandam), aanpalende onderzoeksvelden (effect bomen, milieuberekeningen) en heipaalconstructies onder interessante en historische gebouwen (de Amsterdamse Waag en Brug 400). Op de website van F3O zijn alle presentaties terug te vinden. Ook voor wie er niet zijn geweest zijn de presentaties echt de moeite waard om te bekijken en dragen bij aan de kennisontwikkeling in ons vakgebied.

Wij hebben alle deelnemers gevraagd om een enquêteformulier in te vullen. Hieruit volgde dat men vond dat de heipalendag (opnieuw) op een passende locatie was gehouden (wel

koud!). Ook onze doelstelling dat deze dag bijdraagt aan kennisdeling werd onderschreven. De presentaties werden uiteenlopend gewaardeerd, hetgeen ook te maken heeft in welke discipline men werkt.

De top 3 best gewaardeerde presentaties waren:

- Woningen Zaanstad onveilig na verzakking, oorzaak, effect op bewoners en rol van de Gemeente in dit soort situaties
- Het belang van goed bouwhistorisch onderzoek bij funderingsherstel
- Het effect van bomen op houten paalfunderingen.

Daarnaast werd relevante aspecten aangedragen voor toekomstige heipalendagen. Het bestuur zal daar zeker gebruik van maken. Voor degenen dit het formulier hebben ingevuld, nogmaals onze dank daarvoor.

De website van F30 wordt regelmatig voorzien van nieuwe informatie. De website is overzichtelijk en informatie is gemakkelijker terug te vinden, zie www.f30.nl. Onze leden zijn prominent weergegeven en er zijn directe links naar hun websites en naar de desbetreffende contactpersonen. Voor bezoekers van de site is het nu heel eenvoudig om direct contact te leggen. De website wordt goed gebruikt. Per maand wordt hij circa 750 keer geraadpleegd, hiervan zijn 70% unieke bezoekers. Uit een analyse volgt dat vooral de hoofdstukken “leden” en “downloads” veelvuldig worden geraadpleegd. Daarnaast worden ook regelmatig de presentaties van de heipalendagen, de nieuwsflits en de cursus informatie ingezien.

Het bestuur van F30 heeft overeenstemming bereikt met SBR/CURNET om de richtlijn voor funderingen op staal ook onder auspiciën van SBR/CUR uit te brengen. Het idee hierachter is dat een SBR/CUR-richtlijn eerder door overheden zullen worden gebruikt als officiële richtlijn. Zie hierover meer bij het hoofdstuk richtlijnen.

In het najaar (op 7 en 8 november) wordt door F30 opnieuw een praktijkcursus funderingsonderzoek georganiseerd. De eerste cursus in Nederland waarin theorie en praktijk worden gecombineerd. Deze tweedaagse cursus wordt jaarlijks gegeven en alle aspecten rondom het inschatten van de kwaliteit en de levensverwachting van oude funderingen komen aan bod en adviesvaardigheden worden daadwerkelijk geoefend. De flyer van deze cursus en het inschrijfformulier zijn op de website te downloaden. De cursus werd vorig jaar zeer goed gewaardeerd door de cursisten. Zie hiervoor de website onder nieuwsflitsen, nieuwsflits 2 2012.

Het bestuur heeft overleg gehad met het Kennis Centrum Aanpak Funderingsproblematiek (KCAF). Beide organisaties hebben een eigen rol binnen de funderingsproblematiek bij bestaande woningen en proberen elkaar zo goed mogelijk aan te vullen. In het najaar zal KCAF een congres organiseren over de funderingsproblematiek, waarin men zich minder zal richten op de knelpunten maar vooral focus zal leggen op oplossingsrichtingen. Zie www.kcaf.nl voor het interessante programma.

De jaarlijkse F30-excursie voor leden en participanten zal dit jaar in september in Amsterdam plaatsvinden. Onderwerp is het funderingsherstel van het historische gebouw De Waag. Diverse leden zijn op verschillende manieren bij dit interessante project betrokken. Nadere informatie over het programma zal binnenkort worden verstuurd.

Nieuws van de richtlijnen commissie / nieuwe richtlijnen.

Er zijn op dit moment veel initiatieven in ons vakgebied gaande. Te noemen zijn:

F30 / SBR / CUR richtlijn Funderingen op Staal.

In januari 2012 is de F30-richtlijn gepresenteerd voor de beoordeling van funderingen op staal. Ook deze richtlijn wordt omgezet in een F30 / SBR / CUR richtlijn die na de zomer zal uitkomen. Voor F30 is dit het bewijs dat deze richtlijn in een behoefte voldoet. We hopen dat dit aanleiding zal geven voor gemeenten om de richtlijn als voorschrift te eisen bij projecten waar de gemeenten op een of andere manier zijn betrokken.

CURNET publicatie C186 Binnen stedelijke kademuren.

Vertegenwoordigers van F30 (Den Nijs en Klaassen) hebben hieraan meegewerkt. De verwachte publicatiedatum is eind 2013. De hoofdstuk indeling is als volgt: 1. Inleiding (met definities), 2. Hoofdvormen (met Overgangsconstructies en aansluitingen, bijzondere kademuren en functies); 3. Inventarisatie; 4. Inspectie (inclusief visuele inspectie, deformatiemetingen, grondonderzoek, achterliggend terrein, metsel- of betonwerk, stalen damwand, verankering, afmeer – en overige voorzieningen; 5. Toetsing en afwegingskader (inclusief F30 rekenfilosofie) 6. Herstel of Nieuwbouw (inclusief Veiligheidsbeschouwing en Constructieve berekening, monumenten, Ecologie, Verontreinigingen); 7. Uitvoering en 8. Beheer en onderhoud.

De specifieke inspectiestrategie voor houten palen onder kademuren die in deze publicatie is weergegeven is interessant voor F30 en we zullen hier dan ook aandacht aan besteden op de komende Nationale houten heipalendag

NEN 8707: Beoordelen van bestaande geotechnische constructies.

F30 is in deze NEN commissie vertegenwoordigd door Peter den Nijs. De opgedane kennis bij onze richtlijn wordt op het onderdeel van de NEN over houten funderingsconstructies benut. De vertaling van onze praktijkgerichte richtlijn naar NEN teksten blijkt complex en vraagt veel aandacht. Er is voortgang maar het zal nog wel enige tijd duren voordat een concept NEN gaat verschijnen.

BRL 5025: Nationale beoordelingsrichtlijn (KOMO Procescertificaat) voor Beoordeling en herstel van bestaande funderingen van gebouwen.

In deze beoordelingsrichtlijn worden eisen vastgesteld waaraan bedrijven moeten voldoen indien zij zich willen certificeren voor bovengenoemde werkzaamheden. Al naar gelang van de specifieke deskundigheid van de certificaathouder zijn de volgende scopes onderscheiden:

1. beoordeling en advies
2. ontwerp
3. begeleiding
4. uitvoering van funderingsherstel.

Een certificaathouder kan voor 1 of meer scopes worden gecertificeerd.

Er zijn diverse leden van F30 betrokken bij het opstellen van deze BRL. Het streven is om die in 2014 te introduceren.

Update leden en participanten

Sinds het vorige overzicht (zie nieuwsflits 2012-nr. 2) hebben de volgende personen / bedrijven / instellingen zich als lid of participant aangemeld. Ook u kunt zich aanmelden of belangstellenden vragen participant te worden.

Leden

Opstal FunderingsAdvies (A. Opstal)
Mos Grondmechanica BV (R. Polak)

Participanten

Dhr. De Lange (Ingenieursbureau List .)
Dhr. Wassenaar (Funderingstech. De Coogh)

F30 heeft nu 17 leden en 28 participanten. Op de website www.f3o.nl is het complete overzicht van de leden en participanten te zien. Van de leden zijn hun websites en contactgegevens eenvoudig te vinden en zo nodig d.m.v. een "klik" te verkrijgen.

Nieuwtjes en weetjes

René Klaassen zond onderstaand artikel in.

Een tweede leven voor houten heipalen (n.a.v. artikel in het Holz Zentralblatt nr. 23 pp 552).

In april van dit jaar werd een deel van de oude fundering gevonden van het Berlijnse stadskasteel op een eiland in de Spree, de rivier die door Berlijn stroomt. De palen werden getrokken en het balkhout verzameld. Het ging om palen met een diameter van 20-25 cm, de kortere eiken palen waren 2-3 meter lang en de langere grenen palen waren 4-8 meter lang. Alle palen waren aan de onderzijde over een lengte van 1.5 m aangespitst. De grenen palen hadden tot aan de draagkrachtige bodemlaag gezeten. Het balkhout was van eiken. Het eiken werd min of meer schadevrij verzameld maar tijdens het trekken werd wel een deel van de grenen palen beschadigd. Op basis van jaarringanalyses werd vastgesteld dat het hout rond 1704 in de omgeving van Berlijn was gekapt. De eiken palen hadden circa 120 jaarringen en de grenen palen waren veel jonger. In zowel het eiken als het grenen was de spintrand door bacteriën aangetast. Afgezien van de beschadigingen in de grenen palen was het hout in goede conditie en ontstond het plan om het hout ter verkoop aan te bieden.

Overzicht vindplaats

Overzicht van het palenaanbod

Er werd een veiling georganiseerd die circa 375 bezoekers trok bestaande uit meubelmakers, houthandelaren, binnenhuisarchitecten en particulieren en driekwart van het hout werd verkocht. Blijkbaar was het hout gewild want er werden prijzen betaald die er niet om logen. Vooral voor eiken in grote afmetingen werd veel betaald: € 2000-3000 per plank (4 m lang, 35 cm breed), €1000-1200 per plank (2-3 m lang), € 2000 per paal (2-3 m lang, Ø 20-25 cm). Voor grenen werd minder betaald waarschijnlijk wegens het grote aandeel aangetast spint: € 298-476 per paal (4-8 m lang, Ø 20-25 cm) en toch nog € 18 per aangetaste paal.

Hergebruik van funderingshout loont dus maar dat wisten we al want in Nederland verzameld de firma de Groot uit Volkel al jaren getrokken heipalen die hergebruikt worden als zaaghout.

Ingenieurs van de gemeente Rotterdam werken aan een methode om met trillingen de kwaliteit van houten funderingen te onderzoeken. Hiermee zou het uitvoeren van een dure funderingsinspectie achterwege gelaten kunnen worden. Binnen onze branche wordt heel verschillend, maar veelal sceptisch over deze proef gedacht. Zodra er wat meer bekend is over deze nieuwe methode dan zullen wij hierover in deze rubriek schrijven.

De houten heipalendag in 2014

De jaarlijkse bijeenkomst is op 16 januari gepland. De voorbereidingen zullen na de zomer starten. Om weer tot een gevarieerd en aansprekend programma te komen verzoeken wij u suggesties voor onderwerpen aan te dragen. Heeft u suggesties voor onderwerpen op de heipalendag, graag contact opnemen met p.nelemans@f3o.nl of r.klaassen@f3o.nl. De locatie ligt al vast. De heipalendag zal worden georganiseerd in het Teylers museum in Haarlem. Dit eerste en oudste museum in Nederland zal bij voorbaat garant staan voor een interessante dag.

Branchevereniging

We nodigen hierbij een ieder uit om de nieuwsflits en/of de website te verlevendigen met uw korte nieuwsflits. Het bestuur zal als een soort redactiecommissie optreden om regie te voeren en bijvoorbeeld de inbreng te beoordelen op onafhankelijkheid en nieuwswaarde. Help ons om van F₃O een actieve en breed georiënteerde vereniging te maken. Voorstellen kunnen worden ingediend bij de secretaris p.nelemans@f3o.nl